

به نام خدا

درس 6 هدیه های
آسمانی
حرمی با دو گنبد
چهارم فردوسی
میرزایی

پرسش و پاسخ های درس ۶ (حرمی با دو گنبد)

پرسش : معنی آیه ی ((وَالْكَافِرِينَ الْغَائِقِينَ وَالْعَافِينَ عَنِ النَّاسِ)) بیان کنید.

پاسخ : نیکوکاران کسانی هستند که خشم خود را فرو می برند و خطای دیگران را می بخشند.

پرسش : میان آیه ی ((وَالْكَافِرِينَ الْغَائِقِينَ وَالْعَافِينَ عَنِ النَّاسِ)) و لقب کانظم امام هفتم چه ارتباطی وجود دارد؟

پاسخ : این آیه در مورد بخشیدن دیگران و فرو بردن خشم است و به امام هفتم به خاطر فرو بردن خشم لقب کانظم داده اند.

پرسش : بَيْنَ الْحَرَمَيْنِ به میان حرم کدام دو بزرگوار گفته می شود؟

پاسخ : به میان حرم امام حسین(ع) و حرم حضرت ابوالفضل(ع) بین الحرمین گفته می شود.

پرسش : آرامگاه های کدام امامان بزرگوار در شهر کانظمین قرار دارند؟

پاسخ : آرامگاه های امام هفتم(موسی کانظم) و امام نهم(امام جواد) علیه السّلام در شهر کانظمین قرار دارند.

پرسش : امام هفتم و هشتم و نهم مادر زمان کدام حکومت زندگی می کردند؟

پاسخ : در زمان حکومت عباسیان زندگی می کردند.

پرسش : خلیفه و حاکم عباسی زمان امام هفتم چه نام داشت و چندسال به دستور او امام موسی کانظم زندانی شد؟

پاسخ : هارون الرشید نام داشت و امام هفتم را به دستور او ۱۴ سال زندانی کردند.

پرسش : در کربلا مزار کدام امام قرار دارد؟

پاسخ : مزار امام حسین(ع)

پرسش : چند شهر زیارتی عراق را نام ببرید.

پاسخ : نجف ، کربلا ، سامرا ، کانظمین

پرسش : منظور از حرمی با دو گنبد کدام حرم است ؟

پاسخ : منظور حرم امام موسی کانظم و حرم امام جواد در کانظمین عراق است.

پرسش : حاکم زمان امام موسی کانظم (ع) چه نام داشت و چند سال او را زندانی کرد؟

پاسخ : هارون الرشید نام داشت و ۱۴ سال امام موسی کانظم را زندانی کرد.

پرسش : کانظم یعنی چه ؟ و چرا به امام هفتم این لقب را دادند؟

پاسخ : کانظم یعنی فرو برنده ی خشم ها. چون امام کانظم خشم خود را فرو می برد به او این لقب را دادند.

پرسش : پدر امام کانظم کیست ؟

پاسخ : امام ششم حضرت صادق (ع)

حرمی با دو گنبد

اتوبوس آرام آرام به راه می افتد.

سرم را به صندلی اتوبوس تکیه می دهم و به فکر فرود می روم.

بدمت ها بود که آرزوی زیارت کربلا و دیگر شهرهای زیارتی عراق را داشتم. همیشه

دعا می کردم و این سفر را از خدا می خواستم؛ تا اینکه امسال آرزویم برآورده شد.

خدا را شکر می کردم. باورم نمی شد! زیارت چند امام مهربان در یک سفر!

به گنبد های طلایی دو طرف خیابان بین الخرمین * نگاه می کنم

و در دلم از امام حسین - علیه السلام - و حضرت ابوالفضل - علیه السلام - خدا حافظی

می کنم.

چه لحظه‌ی سفتی است لحظه‌ی جدایی!
اتوبوس از شهر کربلا به مقصد شهر کاظمین خارج می‌شود. از پنجره‌ی اتوبوس به اطراف
جاده نگاه می‌کنم؛ به خانه‌ها، ماشین‌ها، نخل‌ها و....

---

* بَيْنَ الْكَرْمَيْنِ: فاصله میان حرم امام حسین - علیه السلام - و حرم
حضرت ابوالفضل - علیه السلام - در کربلا

کم کم چشمانم سنگین می شود و به خواب می روم.

***

صدای پدرم را می شنوم. مرا صدا می زنند.

آرام چشم را باز می کنم. حرمی با شکوه، با دو گنبد و گل دسته های طلایی در وسط شهر مانند نگینی می درخشد. چشم های خیس نازران به این منظره دوخته شده بود.

راهنمای کاروان بر ایمن گفت: «اینجا حرم مطهر امام موسی کاظم - علیه السلام - و امام جواد - علیه السلام - است. این دو امام عزیز در زمان حاکمان عباسی زندگی می کردند و با آن حاکمان ظالم مبارزه می کردند. امام موسی کاظم - علیه السلام - به دستور هارون الرشید چهارده سال را در زندان سپری کرد. ایشان برای راهنمایی مردم سختی های زیادی کشید.»

به صورت دسته جمعی به سوی حرم حرکت کردیم.

چیزی به تحویل سال نمانده بود، در کنار پدرم وارد حرم شدیم و با احترام سلام دادیم:
- السلام علیک یا موسی بن جعفر...

- السلام علیک یا امام جواد...

لحظه‌ی زیبایی بود. بوی عطر و صدای صلوات همه جا پیچیده بود. همه به یکدیگر تبریک می‌گفتند و شکلات بخش می‌کردند.

هر وقت به یاد آن روزهای اقامت، شیرین‌ترین خاطرات زندگی در ذهنم مرور می‌شود.

برایم بگو

امام موسی کاظم - علیه السلام - چندمین امام است؟ آیا مطلبی درباره‌ی ایشان شنیده‌اید یا خاطره‌ای از زیارت ایشان دارید؟

امام موسی کاظم (ع)

امام موسی کاظم (ع) ، فرزند امام صادق
(ع) و امام هفتم ما شیعیان است.
آن حضرت در دوران هارون الرشید، حاکم عباسی
زندگی میکردند و به دستور او به مدت 14 سال
تقبیلشان به کاظم؛ یعنی فرو برنده خشم
حرم امام موسی کاظم (ع) در شهر
کاظمین قرار دارد.

امام موسی کاظم (ع) می
فرمایند:

الْغَضَبُ مِفْتَاحُ
الشَّرِّ
خشم کلید هر
بدی است.

وَ الْكَاطِمِينَ الْغَيْظَ وَالْعَافِينَ عَنِ النَّاسِ

نیکوکاران کسانی هستند که خشم خود را فرو می‌برند و خطاهای دیگران
را می‌بخشند.

سوره‌ی آل عمران، آیه‌ی ۱۳۴

سعی می کنم هنگام
عصبانیت صبور باشم.

عصبانی نمی شوم و به
آرامی از او خواهش می
کنم که مراقب باشد.

با آرامش از او می
خواهم دیگر این کار را
تکرار نکند.

وسایلم را جمع و با او
صحبت می کنم که دیگر به
وسایل من دست نزند.

❁ دوست دارم من هم مانند امام موسی کاظم - علیه السلام - خشم خودم را
کنترل کنم؛ بنابراین ...

❁ وقتی در حال انجام دادن تکالیفم هستم و دوستم، دستم را خط می زند، .....

.....

❁ وقتی دوستم به قولی که به من داده است، عمل نمی کند، .....

.....

❁ وقتی خواهر کوچکم بدون اجازه به وسایل من دست می زند، .....

.....

*آموزگار محترم می تواند با مراجعه به راهنمای معلم، داستان مربوط به این فعالیت را در کلاس
تعریف کند.

امام موسیٰ کاظم - علیه السلام - با کارگرانش در نخلستان خود مشغول کار بود که بحث و دعوی دو کارگر توجه او را جلب کرد.

کارگر اول فریاد می‌زد: «خودم دینم خوشه‌های خرما را پشت دیوار انداختی تا آنها را برای خودت برداری و بقروشی!»

امام که متوجه ماجرا شده بود، همراه با کارگر دوم چند قدم از بقیه دور شد و از او پرسید: «تو این کار را کردی؟»

کارگر که خجالت کشیده بود، سرش را پایین
انداخت و گفت: «مرا ببخشید! شیطان وسوسه‌ام
کرد؛ دیگر این کار را تکرار نمی‌کنم.»

امام کمی سکوت کرد و بعد، کارگر دیگر را
صدا زد؛ سپس با آرامش گفت: «این مرد مانند

موسیٰ علیه السلام

برادر توست، او اشتباهی کرده‌است و دیگر آن را تکرار نمی‌کند، تو هم قول بده این
ماجرای را برای کسی تعریف نکنی و آبروی دوست خود را نگه داری!»

آن مرد که از رفتار امام موسیٰ کاظم - علیه السلام - شرمسار شده بود با چشم‌هایی
پر از اشک به امام نگریست و با خود گفت: ...

اکنون به این پرسش‌ها پاسخ دهید.

حفظ

آرامش

امام کاظم (ع) به آن مرد

یاد داد که خشم خود را
فرو برد و خطاهای
دیگران را ببخشد، همان
طور که خداوند در قرآن
به این موضوع اشاره کرده

گفت : ای اکاش خشم خود

را کنترل می‌کردم و با
آن مرد این رفتار
ناپسند را نداشتم تا
نزد امام شرمنده نمی
شدم!

چه عنوانی برای داستان پیشنهاد می‌کنید؟

میان این داستان و آیه‌ی درس چه ارتباطی وجود دارد؟

فکر می‌کنید وقتی آن مرد خطاکار رفتار امام را دید با خود چه گفت؟

از رفتار امام با آن دو کارگر چه چیزهایی یاد می‌گیریم؟

خشم خود را کنترل
کنیم

آبروی دیگران را
حفظ کنیم

خطای دیگران را
ببخشیم

